

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Nové knihy

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 21 (1976), No. 6, 356--[356a]

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138799>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1976

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

tele 6.—9. tříd základních devítiletých škol s průměrnou účastí 28 učitelů, exkurze v podniku výpočetní techniky a ve 2 případech ukázkové hodiny. V rámci publikační činnosti bylo vydáno 6 metodických listů pro profesory, 1 pro učitele základních devítiletých škol v celkovém počtu 1 750 výtisků. Didaktický seminář *O nových směrech ve vyučování matematice* uskutečnil 11 přednášek s účastí průměrně 20 účastníků.

V říjnu byla podniknuta studijní exkurze do Maďarské lidové republiky s cílem seznámit se s problémy modernizace obsahu a metod vyučování matematice na všeobecně vzdělávacích školách i s odbornou a metodickou přípravou budoucích učitelů matematiky. Fyzikální pedagogická skupina uspořádala v r. 1975 celkem 11 schůzí, jejichž účastníci vyslechli odborné přednášky.

Ve spolupráci s Krajským pedagogickým ústavem byl v měsíci březnu uskutečněn seminář pro učitele fyziky na školách 2. cyklu v Jihomoravském kraji. Je to již 14. seminář tohoto druhu. 16 hodin přednášek bylo zaměřeno na astronomii, televizi a fyzikální olympiádu. Účastníci semináře — bylo jich 67 z gymnázií, ze středních odborných škol, z odborných učilišť i učňovských škol — vykonali exkurzi do brněnského studia Čs. televize. Nutno zde konstatovat, že honorování přednášek uhradil Krajský pedagogický ústav, poněvadž finanční prostředky pobočky na všechny akce nestačí.

Koncem dubna 1975 byl v Ústí nad Labem ukončen XXIV. ročník matematické olympiády — třetím kolem soutěže v kategorii A. V této nejvyšší celostátní soutěži bylo z 23 úspěšných řešitelů 9 z Jihomoravského kraje. Během roku se pravidelně konají přednášky a semináře pro účastníky matematické olympiády a pro zájemce o matematiku ze škol 2. cyklu.

V září 75 byl zahájen jubilejní, již XXV. ročník matematické olympiády. Krajský výbor matematické olympiády při této příležitosti navrhl řadu dlouholetých a zasloužilých pracovníků k vyznamenání, resp. k udělení čestných uznání ministerstva školství, ústředního výboru matematické olympiády, krajského národního výboru i jeho komise školské a kulturní.

V roce 1975 měla fyzikální olympiáda jen z města Brna 192 účastníky kategorie A až D a dokonce 438 účastníků kategorie E. 1. kolo úspěšně absolvovali 104 účastníci kategorie A až D a 178 účastníků z kategorie E. Do 3. kola

se proboujvalo 5 účastníků kategorie A a 19 kategorie E.

Závaznou směrnicí pro činnost brněnské pobočky v nadcházejícím údobí jsou klíčové úkoly, které byly přijaty jako program činnosti Jednoty československých matematiků a fyziků na vsetínském sjezdu v září 1975.

Činnost brněnské pobočky byla podrobně probána na 6. schůzi předsednictva ÚV Jednoty, která se konala 17. 3. 1976 v Brně za účasti členů výboru brněnské pobočky. Při tomto jednání byla práce pobočky kladně hodnocena a zejména byla oceněna její snaha o propagaci Jednoty v naší společnosti.

František Neuman

nové knihy

Entwicklung der Mathematik in der DDR.
Zum 25. Jahrestag der Gründung der Deutschen Demokratischen Republik im Auftrag der Mathematischen Gesellschaft der DDR herausgegeben vom Vorsitzenden Horst Sachs gemeinsam mit Heinz Ahrens, Wolfgang Engel, Claus Frischmuth, Rolf Klötzer, Helmut Koch, Nikolaus J. Lehmann, Josef Mecke, Joachim Piehler, Hans Reichardt, Walter Romberg, Jochen W. Schmidt, Frank Terpe, Helmut Thiele. VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin 1974. Stran XX + 756, váz. 75,— M.

Stručně lze říci: Reprezentativní dílo, které daleko přesahuje popis matematické činnosti

v NDR. Kniha vznikla z iniciativy předsednictva Matematické společnosti Německé demokratické republiky. Poskytuje znamenitý přehled o rozvoji matematického bádání v NDR v klasických disciplínách i v nových aplikacích.

Po úvodním slově (str. V—VII) K. SCHRÖTERA, předsedy matematické třídy Akademie věd NDR následuje předmluva (str. IX—XVI) vydavatelů s výstižným vyličením vývoje matematické výuky na vysokých školách a organizace vědecké práce v matematice v NDR. 27 dalších oddílů uvádí hlavní výsledky matematiků z NDR za posledních 25 let. V obsáhlých literárních seznamech jsou zachyceny nejdůležitější zahraniční práce, na něž se v NDR navázalo, a z prací domácích autorů především ty, které mají podrobnější literární odkazy. Každý oddíl začíná krátkým historickým úvodem a začleněním do celkového vývoje disciplíny. Pak pokračují charakteristiky prací matematiků z NDR, stále s bohatými citacemi zahraničních matematiků.

Připojuji seznam oborů s autory a číslu prvních stran v závorkách:

Matematická logika a základy matematiky (G. ASSER, str. 1)

Algebra (H. — J. HOEHNEKE, H. LUGOWSKI, G. PAZDERSKI, R. PÖSCHEL, W. WECHLER, str. 19)

Algebraická geometrie a komutativní algebra (H. KURKE, str. 69)

Teorie čísel (H. KOCH, E. KRÄTZEL, O. NEUMANN, str. 107)

Geometrie (J. BÖHM, S. a W. GÄHLER, G. GEISE, B. KLOTZEK, R. SULANKE, str. 137)

Topologie (J. FLACHSMEYER, str. 159)

Globální analýza (S. a W. GÄHLER, P. GÜNTHER, str. 181)

Teorie grafů (H. SACHS, H. WALTHER, str. 191)

Teorie míry a integrálu, ergodická teorie (H. MICHEL, F. TERPE, str. 217)

Funkcionální analýza (H. PIETSCH, T. RIEDRICH, str. 249)

Nelineární problémy a teorie monotónních operátorů (H. GAJEWSKI, R. KLUGE, str. 277)

Variační počet (L. BITTNER, R. KLÖTZLER, str. 287)

Komplexní analýza (R. KÜHNAU, U. PIRL, W. TUTSCHKE, str. 307)

Numerická matematika (F. KUHNERT, J. W. SCHMIDT, str. 347)

Diferenciální rovnice (G. ANGER, B. — W. SCHULZE, G. WILDENHAIN, E. ZEIDLER, str. 401)

Integrální rovnice (L. v. WOLFERSDORF, str. 453)
Operátorový počet a asymptotická řešení (L. BERG, str. 487)

Termoelastické problémy v tělesech po částech homogenních (L. JENTSCH, str. 503)

Teorie kmitů (G. SCHMIDT, R. SCHNEIDER, str. 511)

Teoretická mechanika proudění (H. BAUSCH, J. FÖRSTE, E. SCHINCKE, G. SCHMITZ, W. SZABLEWSKI, W. ZWICK, str. 521)

Obecná teorie relativity a gravitace (H. — J. TREDER, str. 559)

Počet pravděpodobnosti (H. BUNKE, P. FRANKEN, H. LANGER, J. KERSTAN, J. MECKE, P. H. MÜLLER, V. NOLLAU, H. — J. ROSSBERG, W. WOLF, str. 569)

Matematická statistika (H. AHRENS, O. BUNKE, str. 597)

Matematické metody v operačním výzkumu (K. — H. ELSTER, H. HOLLATZ, J. PIEHLER, M. SCHOCH, str. 623)

Matematika v národním hospodářství a průmyslu (O. BEYER, C. FRISCHMUTH, H. JÜTTLER, J. PIEHLER, D. RASCH, str. 657)

Matematické základy kybernetiky a výpočetní techniky (G. ASSER, P. HUMMITZSCH, P. STARKE, str. 693)

Matematické stroje (H. ADLER, J. BORMANN, W. KÄMMERER, I. O. KERNER, N. J. LEHMANN, str. 713—732)

Všem autorům se podařilo vytvořit výborný přehled o matematickém bádání v NDR. Zkoordinovat jejich příspěvky byla obtížná úloha; znamenitě se jí zhostil W. ROMBERG.

Závěrečný oddíl „Matematická společnost NDR“ (I. Bausch, str. 733—747) popisuje úkoly a činnost této společnosti.

Knihu uzavírají seznamy časopisů a knižnic, které vycházejí v NDR a jsou zcela anebo částečně věnovány matematice, a abecední pořadí téměř všech devadesáti spolupracovníků s jejich působíšti.

Dílo velmi překračuje zprávu o matematické vědecké tvorbě v NDR. Stálé odkazy na zahraniční literaturu a historické úvody činí ze všech oddílů velmi instruktivní přehledy matematických disciplín. Proto se dílo jistě velice osvědčí též jako příručka seznamující s celkovým vývojem a stavem oblastí matematiky pěstovaných v NDR.

Zbyněk Nádeník